

Stichting Eurosonic Noorderslag

Geadviseerd subsidiebedrag: € 840.837

Gevraagd subsidiebedrag: € 964.000

Over de instelling

Stichting Eurosonic Noorderslag (hierna: ESNS), podiumkunsten, festivals, Groningen

ESNS organiseert jaarlijks in januari gedurende vier dagen Eurosonic Noorderslag, een Europees showcasefestival met een grote (inter)nationale muziekconferentie. Het festival vindt plaats op podia door heel de stad Groningen. ESNS presenteert daar naar eigen zeggen de nieuwste en meest veelbelovende acts en ondersteunt hun ontwikkeling en mogelijkheden in Europa en daarbuiten. Met de conferentie agendeert zij actuele onderwerpen voor de sector en de maatschappij. Op de laatste dag vindt Noorderslag plaats met acts uit Nederland en de uitreiking van de Nederlandse Popprijs. ESNS genereert aandacht voor Nederlandse en Europese popmuziek en vormt zo een exportplatform voor deze artiesten. ESNS wil de belangrijkste gids voor talent, professionals en publiek zijn op het gebied van Nederlandse en Europese popmuziek.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.25 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Eurosonic Noorderslag een subsidiebedrag toe te kennen van € 840.837.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

ESNS vond in subsidieperiode 2021 - 2024 afwisselend online en live plaats. De raad is onder de indruk van de wijze waarop het festival en de conferentie in 2021 in allerijl werden omgezet naar een interactieve online ervaring, en hoe daar in 2022 op is voortgebouwd. Vanaf 2023 vond het evenement weer live plaats.

De raad kent ESNS als een instelling die met succes een overtuigend muziekfestival neerzet naast een conferentie met grote internationale aantrekkingskracht. Het festival geeft een compleet beeld van de huidige stand van zaken in de popmuziek, al vindt de raad de programmering over het geheel gezien wat aan de veilige kant. Hij ziet tegelijkertijd een verbreding van soorten

muziek die een plek krijgen op het festival, waarmee een gevarieerder publiek wordt bereikt, en vindt dat een goede ontwikkeling.

De conferentie fungeert als ontmoetingsplek voor de sector en er worden waardevolle thema's geagendeerd tijdens panels en workshops. Daarmee is zij een belangrijk ijkpunt in de agenda van internationale muziekprofessionals. Tegelijkertijd constateert de raad dat er weinig samenhang is tussen festival en conferentie: thema's die geagendeerd worden op de conferentie komen niet noodzakelijkerwijs terug in het festivalprogramma. Ook is er weinig overlap in groepen bezoekers. De raad ziet kansen in het beter integreren van deze onderdelen, aangezien het Nederlandse talent veel baat heeft bij de aanwezigheid van internationale muziekprofessionals. De instelling zou hier meer op kunnen sturen.

De raad is onder de indruk van de rol die ESNS speelt als platform voor Nederlandse en Europese popmuziek en ziet in de plannen een aantal aanknopingspunten voor verdere versteviging van die positie. Daarbij juicht hij het toe dat het festival inzet op het verbreden van de soorten muziek die het presenteert en het verruimen van zijn blik, ook naar buiten Europa. De raad plaatst een kritische noot bij de artistiek-inhoudelijke afwegingen die ten grondslag liggen aan de programmering. Hij mist een uitwerking van duidelijke kaders en artistiek-inhoudelijke criteria voor de keuzes die ESNS maakt in haar festivalprogramma. Dat ligt tot op zekere hoogte in de aard van de rol die ESNS, als showcasefestival, speelt in de muziekindustrie, maar toch moedigt de raad haar aan duidelijker kaders te formuleren voor het artistieke profiel waarbinnen het programma wordt samengesteld. Ook in zijn advies over de aanvraag voor de subsidieperiode 2021 - 2024 was dit een belangrijk aandachtspunt.

Voor de subsidieperiode 2025 - 2028 neemt ESNS zich voor om verder te gaan op het ingeslagen pad, onder meer door handelsmissies van buiten Europa uit te nodigen, teneinde Europese acts een wereldwijd platform te bieden.

Op het gebied van talentontwikkeling ontplooit ESNS verschillende activiteiten, zoals deelname aan Popcultuur Hub NOORD en Hit the North. De raad constateert dat ESNS hierin vooral faciliteert en niet zelf talenten begeleidt. De visie op wie voor talentontwikkeling in aanmerking zouden moeten komen is beknopt en de raad mist hierin heldere uitgangspunten.

Maatschappelijke betekenis

ESNS beargumenteert dat minder dan 5 procent van de artiesten in de popmuziek 85 procent van de omzet genereert. Naar die artiesten gaat de meeste aandacht. ESNS wil juist een podium bieden aan de rest. De raad ziet dit deel van de visie van de instelling als een belangrijke pijler onder de relevantie van het

festival. Het pleidooi van ESNS om te investeren in het 'brede ecosysteem van muziktalent' maakt haar maatschappelijk relevant.

ESNS agendeert belangrijke thema's, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en sociale veiligheid. Dit doet zij door keynotes en panels over dergelijke thema's te organiseren tijdens de conferentie, maar ook door het festival een broedplaats te laten zijn van innovatie, zoals in het kader van de samenwerking met Innofest. Verder committeert het festival zich aan Keychange, dat de positie van vrouwen in de muziekindustrie bevordert. De raad waardeert de manier waarop ESNS duurzaamheid op de agenda zet en zelf ook voorleeft.

ESNS heeft een instrument ontwikkeld, ESNS Radar, om de impact van het festival bij te houden. Dit systeem meet de populariteit van acts voor en na het festival. In zeventig procent van de gevallen is er sprake van een duidelijke piek – net vóór het festival maar vooral erna. De aanleiding voor het ontwikkelen van ESNS Radar was een groeiende vraag van partners naar de betekenis van ESNS en hoe het zich onderscheidt als platform. De raad waardeert ESNS Radar als instrument voor ESNS, haar partners en de acts, die hiermee beter inzicht krijgen in hun ontwikkeling op basis van kwantitatieve resultaten.

Voor de komende subsidieperiode kiest ESNS duidelijk voor twee hoofdrichtingen waarbinnen zij een verschil wil maken: duurzaamheid en inclusie, vertaald in speerpunten 'Music for Ever' en 'Music for Everyone'. De raad is enthousiast over de ideeën die zij hiervoor aandraagt. Zo zet de instelling concrete stappen om in 2025 al voor 80 procent circulair te zijn, onder meer door energie uit hernieuwbare bronnen in te zetten en door gesloten materiaalkringlopen. Het visiemodel duurzaamheid dat ESNS hierbij hanteert, maakt de doelen en de daaraan verbonden acties concreet en inzichtelijk.

De instelling is voldoende transparant over de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code. ESNS beschrijft zeer uitgebreid hoe ze eerlijke beloning voor personeel nastreeft. Zzp'ers worden 50 procent boven de cao-vergoeding betaald. De instelling volgt de cao Poppodia en -Festivals. ESNS voldoet aan de Sena-norm voor de betaling van iedere Nederlandse artiest. Over de vergoedingen voor de Europese acts is de raad echter kritisch. Blijkens de aanvraag voldoet ESNS nog niet aan de normen voor eerlijke betaling.

De instelling beschrijft uitgebreid hoe ze de Code Diversiteit & Inclusie toepast. Ze erkent dat er op het gebied van diversiteit en inclusie stappen te zetten zijn. ESNS wil zich onder andere richten op inclusiviteit binnen de eigen organisatie en daar vervolgens een aanjagende rol in spelen. Hier biedt een overzicht van wat gerealiseerd werd in subsidieperiode 2021 - 2024 en wat de voornemens zijn, houvast. De raad is niet op alle vlakken overtuigd van de doeltreffendheid van de maatregelen. Zo wordt niet duidelijk welk effect de recentelijk ingestelde externe

adviesraad D&I heeft gehad, daarnaast wordt te weinig duidelijk wat de kwartiermaker en interne werkgroep D&I in dit verband doen. Wel is de raad positief over het streven een ambitieuzere norm te hanteren dan Keychange vereist inzake de genderbalans van artiesten die op het festival staan.

ESNS is goed ingebed in Groningen en werkt samen met vele lokale partners, waaronder podia en presentatieplekken als SPOT, Vera, Simplon, Machinefabriek, Grand Theatre en Forum Groningen. Onder de noemer 'ESNS Art' biedt ESNS een multidisciplinair kunstprogramma aan in samenwerking met Kunstpunt en andere Groningse kunstinstellingen als het Groninger Museum, Noorderlicht, Sign, Forum en Vera Art Division.

Toegankelijkheid

De verschillende onderdelen van ESNS worden zeer goed bezocht. De concerten tijdens Eurosonic en Noorderslag trekken een breed publiek dat evenwel overwegend wit is. Het publiek bij de conferentie bestaat voor het grootste deel uit personen die zich beleidsmatig of zakelijk met popcultuur bezighouden. De raad merkt op dat de instelling voor de conferentie zulke hoge toegangsprijzen hanteert dat daardoor een niet-professioneel publiek wordt uitgesloten.

ESNS heeft met haar inspanningen op het gebied van digitalisering belangrijke stappen gezet om het festival te ontsluiten voor een veel groter, internationaler publiek dan live mogelijk zou zijn. De online ervaring was gebruiksvriendelijk en van hoge kwaliteit. In haar plannen voor de subsidieperiode 2025 - 2028 ziet de instelling af van het online aanbieden van de concerten en de conferentie.

In de komende jaren wil ESNS verschillende strategieën ontplooiën om drempels voor publiek weg te nemen. De raad waardeert de reflectie op fysieke toegankelijkheid en het belang dat de instelling hecht aan sociale veiligheid op de vloer: alle locatiemanagers volgen voorafgaand aan het evenement een 'Active Bystander'-cursus. De toegangsprijzen voor de concerten kennen enige mate van differentiatie, zodat het festival ook toegankelijk is voor mensen die over weinig financiële middelen beschikken.

De raad is kritisch over de reflectie op het onderdeel Publiek van de Code Diversiteit & Inclusie. De instelling benoemt een aantal intenties maar maakt nauwelijks helder wat ze doet om haar doelen op dit vlak te bereiken. Daar tilt de raad zwaar aan, aangezien de organisatie haar publiek wil diversifiëren en daar een aantal keer naar verwijst in haar meerjarenplan.

ESNS beschrijft geen plannen inzake schoolgebonden educatie. Wel richt ze zich op het bieden van werkervaringsplekken waarbij het organiseren van het evenement zelf centraal staat. De raad vindt dat een nuttige manier om bij te dragen aan de ontwikkeling van professionals in de culturele sector.

Bedrijfsmatige gezondheid

ESNS heeft 2023 afgesloten met een tekort van ongeveer 1 miljoen euro. Mede hierdoor is er een herstructurering en een bezuinigingsronde geweest. Dit moet leiden tot een verminderde stijging van de lasten in de komende jaren. Mocht dit niet lukken dan zijn er lasten die ongedekt blijven door inkomsten. Door gematigd hogere inkomsten in fondsenwerving, sponsoring en sales kan een gedeelte hiervan worden gedekt.

ESNS beschrijft goed wat de strategie is in deze situatie. Omdat zij veel verschillende soorten inkomsten heeft, is het onwaarschijnlijk dat deze tegelijkertijd opdrogen. Ze kan delen van het programma snel beëindigen, mocht de inkomstenbron hiervoor wegvallen. De administratieve organisatie is sterk verbeterd met een nieuwe controller en meer financiële expertise in de raad van toezicht.

De instelling had in 2022 een relatief lage liquiditeit en solvabiliteit en een relatief hoog weerstandsvermogen.

De instelling heeft voldoende beschreven hoe zij invulling geeft aan de principes van de Governance Code Cultuur en heeft toekomstige stappen uitgewerkt. De raad van toezicht heeft, naar aanleiding van de problemen in 2023, een kritische zelfreflectie gepland om de toezichthoudende rol en de samenwerking met de directeur-bestuurder te verbeteren. De raad kijkt uit naar de resultaten hiervan.

Geografische spreiding

ESNS is gevestigd in Groningen. Binnen de categorie Podiumkunstenfestivals zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaats van de aanvragers.